

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 1.3.2011
COM(2011) 83 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Доклад относно извършената в средата на периода оценка на програмата „Европа
за гражданите“ за периода 2007—2013 г.**

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Доклад относно извършената в средата на периода оценка на програмата „Европа
за гражданите“ за периода 2007—2013 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1.1.	Програмата.....	4
1.2.	Оценка в средата на периода.....	7
2.	ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ ОТ ОЦЕНКАТА	7
2.1.	Приложимост.....	7
2.2.	Цялостна ефикасност на програмата.....	8
2.3.	Цялостна ефективност на програмата, участие и въздействие.....	9
2.4.	Устойчивост и разпространение на резултатите.....	10
3.	МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕПОРЪКИТЕ	10
3.1.	Постигане на по-добро разбиране и засилване на принадлежността към ЕС....	11
3.2.	Допълнително подобряване и адаптиране на изпълнението на програмата.....	11
3.3.	Постигане на по-балансирано участие.....	12
3.4.	Увеличаване на въздействието на подпомаганите от програмата дейности върху политиката и медиите	13
4.	ЗАКЛЮЧЕНИЯ.....	14

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия документ се представят основните констатации и препоръки от извършената в средата на периода оценка на програмата „Европа за гражданите“ за периода 2007—2013 г., както и отговорите и заключенията на Комисията по отношение на тези препоръки.

1.1. Програмата

Програмата за действие на ЕС „Европа за гражданите“ за насърчаване на активното европейско гражданство бе създадена от Европейския парламент и Съвета през декември 2006 г.¹ Общите цели на програмата са:

- (1) даване възможност на гражданите да си взаимодействат и да участват в изграждането на една по-близка Европа, която е демократична и ориентирана към света, обединена и обогатена с културното си разнообразие, като по този начин се развие гражданство в Европейския съюз;
- (2) развиване на чувството за европейска идентичност, основана на общи ценности, история и култура;
- (3) поощряване на чувство за принадлежност към Европейския съюз сред неговите граждани;
- (4) насърчаване на толерантността и взаимното разбирателство между гражданите на Европа при зачитане и насърчаване на културното и езиковото разнообразие, допринасяйки за межкултурния диалог.

Специфичните цели на програмата „Европа за гражданите“ са, както следва:

- (5) събиране на хората от местните общности в Европа, които да споделят и да обменят опит, мнения и ценности, да се поучат от историята и да изградят бъдещето;
- (6) да поощрява действие, дебат и размишление, свързани с европейското гражданство и демокрацията, споделяните ценности, общата история и култура чрез сътрудничество в рамките на организациите на гражданското общество на европейско равнище;
- (7) да доближи Европа до нейните граждани, като насърчи европейските ценности и постижения и съхрани паметта на нейното минало;
- (8) да насърчава взаимодействие между гражданите и организациите на гражданското общество от всички участващи страни, да допринася за межкултурния диалог и за извеждането на челно място на разнообразието

¹ Решение № 1904/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. (ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 32).

и единството на Европа, със специално внимание върху дейностите, насочени към развиване на по-тесни връзки между гражданите от държавите-членки на Европейския съюз, в неговия състав към 30 април 2004 г., и тези на държавите-членки, които са се присъединили след тази дата.

Програмата има бюджет от 215 млн. EUR² и се основава на четири дейности:

- а) „Активни граждани за Европа“, която се състои от:
 - Побратимяване на градове
 - Проекти на граждани и мерки за подкрепа
- б) „Активно гражданско общество в Европа“, която се състои от:
 - Структурна подкрепа на европейски изследователски организации по публична политика (think-tanks)
 - Структурна подкрепа на организации на гражданското общество на европейско равнище
 - Подкрепа на проекти, инициирани от организации на гражданското общество
- в) „Заедно за Европа“, която се състои от:
 - Мероприятия с голяма публичност, като възпоменания, награждавания, художествени мероприятия, европейски конференции
 - Изследвания, проучвания и проучване на общественото мнение
 - Средства за информация и разпространение
- г) „Активно европейско възпоменание“, която се състои от:
 - Съхраняване на основните места и архиви, свързани с депортирането и възпоменанието на жертвите

Сред очакваните резултати от програмата са:

- Програмите във връзка с дейности, осъществявани от организации, които ползват безвъзмездни средства за оперативни разходи, включително срещи, диалози с институциите на ЕС, писмени становища, изграждане на мрежа от контакти, обмен на добра практика и повишаване на осведомеността.

²

В рамките на годишните бюджети бюджетният орган отпуска допълнителни средства през 2009 г. (3 млн. EUR) и 2010 г. (1 775 млн. EUR), вследствие на което общият бюджет за програмата нарасна на 219 775 млн. EUR.

- Срещи, програми и средства за образование и обучения, публикации, дейности по разпространение, организирани от организации на гражданското общество.
- Срещи между граждани, конференции, информационни кампании и образователни мероприятия за служителите по побратимяването.
- Мероприятия с голяма публичност на равнището на ЕС по време на съответните председателства на ЕС, проучвания в областта на активното гражданство (на гражданското участие) относно доброволната дейност, мобилността и гражданството.

Програмата „Европа за гражданите“ бе предшествана от програма за действие на Общността за насърчаване на активното европейско гражданство (гражданско участие) за периода 2004—2006 г. Програмата, която разполагаше с бюджет от 72 млн. EUR, потвърди необходимостта от насърчаване на постоянния диалог с организациите на гражданското общество и общините и от подкрепа на активното участие на гражданите³.

Програмата „Европа за гражданите“ обхваща 27-те държави-членки. Освен това през 2007 г. към програмата се присъедини Хърватия, последвана през 2009 г. от Албания и от бившата югославска република Македония (БЮРП). Участието на организации, които се намират в новите държави-членки, се увеличи през първите три години от изпълнението на програмата. Тази тенденция е от особено значение в случая на Унгария и Полша.

Програмата се управлява централно от Европейската комисия, която се подпомага от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА). Европейската комисия отговаря за стратегическото управление на програмата, включително за определянето на приоритетите и целите, за управлението на бюджета, за насочването и наблюдението на изпълнението на програмата и за надзора върху оценяването. ЕАСЕА отговаря за управлението на определени части на програмата под надзора на Комисията, т.е. чрез извършването на операциите, свързани с предоставянето на безвъзмездни средства, събирането, анализирането и предоставянето на Комисията на цялата информация, необходима за насочване на изпълнението на програмата „Европа за гражданите“⁴.

Освен това в повечето участващи държави бяха създадени национални звена за контакт⁵. Задачата на националните звена за контакт е да разпространяват

³ Пълният доклад за външната оценка на програмата за действие на Общността за насърчаване на активното европейско гражданство може да бъде намерен на следния интернет сайт:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#civilsocietyHeader

⁴ Решение 2009/336/ЕО на Комисията от 20 април 2009 г. за създаване на Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура за управление на действието на Общността в областта на образованието, аудиовизията и културата при прилагане на Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета (ОВ L 101, 21.4.2009 г., стр. 26).

⁵ През 2009 и 2010 г. 17 държави-членки създадоха своите звена „Европа за гражданите“ и поискаха финансова подкрепа от Европейската комисия. 5 други държави предоставяха услуги чрез звена „Европа за гражданите“ въз основа на всеки конкретен случай, без да

информацията за програмата „Европа за гражданите“ до широк кръг потенциални бенефициери, да подпомагат кандидатите за проекти и да следят развитието в областта на активното гражданство на национално равнище и да го съобщават на Европейската комисия.

1.2. Оценка в средата на периода

Оценката в средата на периода бе извършена от Комисията с помощта на външни експерти⁶. Общите цели на оценката бяха:

1. да направи преглед на резултатите от първите три години на програмата;
2. да направи оценка на качествените и количествените аспекти на изпълнението и
3. да излезе с препоръки и насоки относно това как може да се подобри изпълнението на оставащите години на програмата.

Оценката се съсредоточи върху приложимостта, ефективността и ефикасността на програмата, както и върху нейната съгласуваност с други намеси, подкрепящи развитието на активното европейско гражданство.

Оценката бе извършена в хода на 2010 г. и се основаваше на данни от 2007, 2008 и 2009 г.⁷

2. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ ОТ ОЦЕНКАТА

2.1. Приложимост

Извършената в средата на периода оценка потвърди приложимостта на програмата „Европа за гражданите“, особено от гледна точка на постигането на всеобхватната ѝ цел *„даване възможност на гражданите да си взаимодействат и да участват в изграждането на една по-близка Европа, като по този начин се развие гражданство в Европейския съюз“*.

Подпомаганите от програмата дейности имат потенциал да повлияят положително на гражданите, като например засилят чувството им за принадлежност и за европейска идентичност, да променят отношението на участниците в програмата към другите европейски граждани и да насърчат участието им в демократичните

искат финансова подкрепа. Полагат се усилия за създаване на звена „Европа за гражданите“ във всички държави, участващи в програмата. Списък на съществуващите звена „Европа за гражданите“ може да бъде намерен на: http://ec.europa.eu/citizenship/how-to-participate/doc714_en.htm

⁶ ECOTEC Research and Consulting Ltd. Следва да се отбележи, че от 4 октомври 2010 г. името се променя на ECORYS UK Limited. www.ecotec.com

⁷ 113 суми безвъзмездни средства за оперативни разходи, 366 проекта в областта на гражданското общество, 141 възпоменателни проекта, 9 иновационни дейности, 29 проекта на граждани, 225 проекта за изграждане на мрежа от контакти между побратимените градове и 2 927 срещи на граждани от побратимявани градове.

процеси и увеличат знанията им за Европейския съюз и институциите на ЕС и интереса им към тях.

Оценката навежда на мисълта, че съществува потенциална роля за настоящата програма „Европа за гражданите“ в укрепването на ролята на гражданите във формулирането на новите политики и стратегии, като например стратегията „Европа 2020“. Това може да бъде постигнато, като приоритетите на програмата се приведат в съответствие с политическите цели на Комисията, като се подпомогне изготвянето на предложения в рамките на проекти, които могат да послужат за изпробване на нови инициативи, свързани с политиката, като се осигури по-широко разпространение на резултатите от проектите и се изградят по-здрави връзки с други програми и инициативи на ЕС.

Програмата внася несъмнена добавена стойност от гледна точка на мащаба и обхвата на дейностите, предприети от подпомаганите от програмата организации. Най-съществената добавена стойност на участието на ЕС изглежда се изразява във въздействието върху капацитета и мрежите на сектора на гражданското общество, които ще повлияят на свързания с политиката процес в бъдеще.

2.2. Цялостна ефикасност на програмата

Оценката показва, че интересът към програмата остава силен. Съдейки по броя на подадените заявления и процента на одобрение, бюджетът на програмата не достига за задоволяване на реалния интерес.

Оценката посочи също, че има значителен незадоволен интерес към дейностите и мерките, като активното европейско възпоменание, безвъзмездните средства за оперативни разходи и мерките за мобилност.

Настоящата програма постига добър баланс и добра ефективност от гледна точка на разходите чрез комбиниране на дейности, насочени към малки оператори, и на дейности, подпомагащи изграждането на капацитет.

Като цяло изглежда има задоволство от изпълнението на програмата, включително от разпределението на отговорностите между Европейската комисия и Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА). Разпределянето на отговорностите между Комисията и изпълнителната агенция порождат по-големи възможности за синергия чрез привеждане на процедурите за кандидатстване в съответствие с тези на други програми, управлявани от ЕАСЕА, и подобрена ефикасност от гледна точка на обработката на заявленията и на исканията за информация на бенефициерите.

Що се отнася до звената за контакт „Европа за гражданите“, създадени в рамките на програмата „Европа за гражданите“, по-голямата част от участвалите в проучването бенефициери намират услугите, които тези звена предоставят, за много полезни (77 — 78 %). Оценката сочи, че все още може да бъде постигнато подобрене от гледна точка на изграждането на по-здрави връзки между звената „Европа за гражданите“ и мрежата от координатори на побратимяването, както и от гледна точка на разширяването на обхвата на действие и профила на звената „Европа за гражданите“ в отделните държави.

Като основни елементи за подобрене в управлението на програмата оценката посочи необходимостта от по-голяма последователност в насоките и опростяването на формулярите, предоставянето на формулярите за заявление и на свързаните с тях материали много преди крайния срок и качествената обратна информация по заявленията.

2.3. Цялостна ефективност на програмата, участие и въздействие

Извършената в средата на периода оценка сочи, че оперативните цели на изпълнението на програмата, както и очакванията на бенефициерите по нея се изпълняват.

Резултатите от оценката доказват, че програмата достига до значителен брой нови организатори на проекти (малко по-малко от половината от оценените проекти). Процентът на новите кандидати изглежда е най-висок във възпоменателната дейност на програмата (63 %) и по-нисък, но при все това значителен, в дейността по побратимяване на градове (около 33 %).

Що се отнася до географското разпределение на организаторите на проекти, най-добре представени най-често са държавите от централните и западните части на Европа и Италия. Слабо представените държави изглежда са от Северна, Южна и Югоизточна Европа. Трябва обаче да бъде подчертано, че разпределението е много по-широко и географското покритие е много по-равномерно, когато бъдат отчетени и произходът на партньорите по проектите и националността на участниците в тях.

Оценката сочи, че мъжете и жените са балансирано представени в дейностите на програмата, но че малцинствените групи, хората с увреждания и маргинализираните групи са като цяло слабо представени.

Въздействието на програмата може да бъде обобщено в следните категории:

- а) Подпомагане и изграждане на капацитета на организациите и движенията на гражданското общество
- **Организациите на гражданското общество играят важна роля като посредници между участниците в публичната политика и гражданите — оценителят отбелязва, че тези организации извършват дейности, които пораждаат значителни „мултиплициращи ефекти“, като информират широката общественост по въпроси, свързани с ЕС, и лансират информирани дебати по актуални въпроси, свързани с политиката.**
- б) Активизиране на движението за побратимяване на градове
- Извършената в средата на периода оценка сочи, че програмата насърчава потенциалните бенефициери да съсредоточат мисленето си върху разработването на по-голямо тематично покритие и създаването на връзки с нови теми или области на политиката, като въпросите, свързани с околната среда, или възпоменанието.
- в) Положително влияние върху мащаба и обема на дейностите на организациите за изследвания в областта на политиката (think-tanks)

- Оценката сочи, че осигуряването от програмата финансиране е дало възможност на подпомаганите организации да увеличат европейското измерение на своите дейности, да изградят партньорства и мрежи на цялата територия на ЕС и да достигнат до европейската публика.
- г) Положителни ефекти върху участниците в дейностите, подпомагани от програмата, от гледна точка на ученето, взаимното разбирателство и идентифицирането с ЕС
- Извършената в средата на периода оценка сочи категорично за наличието на положителни ефекти върху участниците, включително установяване на нови контакти с хора на цялата територия на ЕС, придобиване на нови умения и интереси и по-голямо участие в организирането на мероприятия или проекти на равнище ЕС.

Следователно оценката доказва положителното въздействие на програмата в съответствие с нейните цели.

2.4. Устойчивост и разпространение на резултатите

Оценката сочи, че програмата може да постигне по-дълготрайна устойчивост чрез развиване на капацитета на гражданското общество и чрез насърчаване на участниците да станат бъдещи действащи лица и мултипликатори. 53 % от участниците, включени в проучването за целите на оценката в средата на периода, предвиждаха да се включат в организирането или насърчаването на собствени мероприятия, а 45 % планираха да разработят идеи за собствени мероприятия.

Според проучването сред бенефициерите по програмата премахването или намаляването на финансирането би имало отрицателно въздействие, тъй като би ограничило мащаба на дейностите и броя на участниците, би отслабило международното измерение и намалило работата в мрежа и мобилността. Вероятността проектите на гражданското общество да продължат ще намалее.

Що се отнася до разпространението на резултатите, оценката сочи, че по-голямата част от организаторите на проекти твърдят, че са използвали успешно редица средства за комуникация, особено мероприятия и различни форми на социални и интерактивни медии или мултимедии, като печатни публикации и DVD.

Установени са редица препятствия пред по-широкото разпространение. Те включват липсата на специално финансиране за комуникациите, разходите за реклама и превод, нуждата от специализиран персонал и сравнителната липса на интерес от страна на националните медии.

3. МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕПОРЪКИТЕ

Препоръките вследствие на извършената в средата на периода оценка могат да се групират в четири основни категории. Европейската комисия предвижда да предприеме подходящи действия в отговор на тези препоръки през оставащата част от настоящата програма и да ги вземе под внимание при подготовката на следващия програмен цикъл.

3.1. Постигане на по-добро разбиране и засилване на принадлежността към ЕС

На първо място, извършената в средата на периода оценка препоръчва да се заздравя връзката, от една страна, между програмата и съществените обществени въпроси и, от друга страна, между програмата и въпросите, които гражданите определят като представляващи пряк и актуален интерес.

На второ място, настоящата програма следва в бъдеще да определи начините за подкрепа на основните стратегически цели и политически приоритети на ЕС, като стратегията „Европа 2020“, и да създаде връзки с Европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция. Проектите със здрави връзки с тези приоритети на ЕС следва да се насърчават.

На трето място, тези препоръки следва да бъдат отразени в ролята и функцията на постоянните и годишните приоритети на програмата.

Настоящата програма вече позволява разширяване на профила на проектите, които са насочени към настоящите въпроси, свързани с политиката на ЕС. По време на процеса на подбор ще бъдат положени допълнителни усилия за по-добро идентифициране и подпомагане на проектите, които насърчават ефективно разбирането на ЕС и принадлежността към него.

При определянето на годишната насоченост на постоянните приоритети на програмата ще бъде обърнато по-голямо внимание на съществуващия политически контекст. Ще бъдат взети под внимание посочените от заинтересованите страни нужди и изразеният от тях интерес, както и синергиите с други сходни програми и инициативи, подпомагани от ЕС.

3.2. Допълнително подобряване и адаптиране на изпълнението на програмата

Препоръките във връзка с изпълнението на настоящата програма и възможните корекции включват:

- Намиране на подходящия баланс между подпомагането на големите заинтересовани страни със значение от структурна гледна точка и подпомагането (чрез изграждане на капацитет) на малките и/или новите участници.
- Увеличаване на финансирането за дейностите „активно европейско възпоменание“ и „активно гражданско общество“.
- Определяне на точния баланс между подпомагането на значителен брой участници и запазването на качеството и новаторското съдържание на подпомаганите дейности.
- Наблюдаване на въздействието на звената за контакт „Европа за гражданите“ и допълнително развиване на техния капацитет.

- Разширяване на ролята на обучението, на изграждането на капацитет и на подкрепата за мултипликаторите във всички мерки.
- Постоянно преразглеждане на структурата и съдържанието на формулярите за заявление и, доколкото е възможно, тяхното опростяване.
- Обработване на заявленията на други езици на ЕС (освен на трите работни езика на ЕС).

В сътрудничество с Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA) Европейската комисия вече е предприела редица мерки за постоянно подобряване на изпълнението на настоящата програма. Това включва насърчаване на редовното предоставяне на обратна информация от бенефициерите (чрез структурирания диалог и други средства) и от звената за контакт „Европа за гражданите“. Обратната информация се използва с цел адаптиране и опростяване на изпълнението на програмата. Въвеждането през 2010 г. на единни ставки за проектите за побратимяване на градове е пример за това.

Мерките за подкрепа бяха въведени, за да се увеличи изграждането на капацитета на организаторите на проекти, особено в областта на побратимяването на градове. Други бенефициери по програмата, като организациите на гражданското общество, също могат да извлекат полза от тези мерки.

Евентуалното пребалансиране на разпределението на финансовата подкрепа за различните дейности в рамките на програмата „Европа за гражданите“, понастоящем предвидено във финансовото програмиране за периода 2011—2013 г., отчитайки глобалния финансов пакет за програмата, ще бъде разгледано и евентуално въведено през 2011 г.

Подкрепата за звената за контакт „Европа за гражданите“ от гледна точка на обучението и редовния обмен на информация ще продължи да бъде оказвана и през 2011 г. Европейската комисия активно насърчава всички държави членки на ЕС и държавите, които участват в програмата, да създадат свои звена за контакт.

3.3. Постигане на по-балансирано участие

Оценката, извършена в средата на периода, поставя акцента върху факта, че от гледна точка на произхода водещите партньори по подпомаганите от програмата проекти не са равномерно разпределени на територията на Европейския съюз. Освен това проектите не достигат до всички групи на обществото по еднакъв начин.

Вече са предприети мерки във връзка с географския баланс, като те ще продължат да се прилагат и в бъдеще. Те включват по-големи усилия за запознаване на обществеността с програмата „Европа за гражданите“ посредством звената за контакт в държавите, в които организаторите на проекти са по-малко. Освен това Комисията продължава да насърчава създаването на национално звено за контакт във всички участващи държави.

Мероприятията с голяма публичност, като мероприятията на председателството на Съюза или годишните награди „Златни звезди“ (които се връчват за особено успешни проекти, финансирани от програмата), привличат допълнително внимание към програмата във всички участващи държави. Освен това по време на подбора на проекти следва да се осигури по-добър географски баланс, например чрез повишаване на качествения праг за държавите, които надвишават значително средния процент на участие в програмата.

Що се отнася до трудните за достигане групи, програмата „Европа за гражданите“ обръща специално внимание на балансираното участие в дейностите на програмата от гледна точка на пол, възраст и увреждания. Специален приоритет бе даден на насърчаването на участието на жените в демокрацията на местно равнище. Въпросът за по-доброто участие на трудните за достигане групи ще бъде разгледан чрез обмен на опит и най-добри практики от проекти, които са били особено успешни в този аспект. Този опит ще бъде интегриран в програмата като цяло.

3.4. Увеличаване на въздействието на подпомаганите от програмата дейности върху политиката и медиите

Оценката, извършена в средата на периода, сочи, че въздействието на програмата върху политиката може да се увеличи чрез дейности, като например:

- използване на връзките между изграждането на капацитета на местните органи на управление и дейностите по побратимяване на градове, подпомагани от програмата;
- проучване на възможността за организиране на мероприятия, срещи с пресата, партньорства и кръгли маси, които събират на едно място създатели на политиката, тематични експерти, организации, които извличат ползи от програмата, и техните мрежи с цел разглеждане на конкретни въпроси, свързани с политиката;
- гарантиране, че доколкото е възможно, организаторите на проекти оценяват тяхното въздействие върху медиите и върху процеса на определяне на политиката;
- изграждане на по-здрави връзки с други програми и инициативи на ЕС, като програмата „Основни права и гражданство“, „Младежта в действие“, „Култура“, електронната демокрация и електронното участие;
- насърчаване на подпомаганите проекти да анализират въздействието на своите средства за разпространение;
- изготвяне на по-изчерпателен анализ на ефективността на дейност 3 „Заедно за Европа“, особено на медийното покритие и на въздействието върху участниците.

Комисията ще положи усилия за по-добър анализ и оценка на въздействието на отделните проекти в окончателните доклади, чиято структура ще адаптира с тази цел.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Оценката потвърждава значението на програмата „Европа за гражданите“ за насърчаването на гражданското участие, засилването на чувството за обща принадлежност, толерантността и взаимното разбирателство. До момента програмата е предоставила на 2,8 млн. европейски граждани и на техните организации възможност да си взаимодействат и да участват в процеса на европейско изграждане, да изразят своето мнение и да допринесат към политическия процес. Тя свързва хора и местни общности от различни държави. Оценката акцентира и върху потенциала за по-нататъшно развитие.

Оценката показва, че интересът към програмата е силен и че предвиденият за нея бюджет не достига за задоволяването на този интерес. За да бъдат достигнати потенциалните организатори на проекти и за да се подсили допълнително въздействието на програмата, трябва сериозно да се помисли за пребалансиране на финансовата подкрепа в рамките на бюджета за настоящата програма.

В случай че бъде взето решение за продължаване на програмата в следващата многогодишна финансова рамка, поуките от извършената в средата на периода оценка могат да бъдат включени в размисъла и подготвителната работа по програмата за периода 2014—2020 г. Оценката сочи по-конкретно, че въздействието на програмата върху политиката трябва да бъде засилено. Ето защо евентуалната следваща програма трябва да бъде по-тясно свързана с ключовите теми в дневния ред на ЕС. Тя трябва да бъде последователна с цел подобряване на европейското управление и да използва синергиите с други програми и политики на ЕС.